

90 SEKUND

LAGT TIL RÆTTIS: Leo Poulsen / Rannvá G. Fossaberg

MALAN EYÐUNSDÓTTIR

Føroyski ungdómurin er fantastiskur

TAÐ SIGUR **MALAN EYÐUNSDÓTTIR**, SUM **UMFRAMT** AT VERA **LÆRARI**, EISINI **GER** SEG INNAN **TÓNLEIK**. HÓAST TAÐ ER **ILT** AT TAKA **DAGAR** ÍMILLUM **HELDUR** HON, AT **»HERE, THERE AND EVERYWHERE«** HJÁ LENNON/MCCARTNEY ER **HEIMSINS** BESTA. **SEYÐARHØVD** ER **LÍVRÆTTURIN**, OG **THE WALKING DEAD** ER **YNDISRØÐIN** Í LØTUNI

Hví valdi tú at gerast lærari?

– Havi, síðani eg kann minnst, havt hug til at verða lærari. Mær hefur altíð dámað væl skúlan og tað fakliga, so tað var ikki so stórt ivamál, tá avgerðin um hægri lesnað skuldi takast. Byrjaði tó fyrst á universitetinum í Keypmannahavn, har eg hevði ætlanir um at gerast Cand. Mag. í fronskum og enskum, men valdi at gevast og fór heldur á tónleikaskúla. Tá eg so flutti heim, var tað upplagt at samantvinna tónleikin og tað fakliga við at fara á læraraskúla, har eg hevði tónleik, føroyskt og samfelagsfrøði sum sergreinar.

Hvussu er føroyski ungdómurin at fáast við?

– Tann føroyski ungdómurin er fantastiskur! Tey eru so fitt og festlig, og eg njóti veruliga at undirvísa teimum. Eg havi fingist nógv við ungdóm og ungdómsmentan í mínum lesnaði, og eg undirvísi nærum bert í framhaldsdeild. Tann fakliga avbjóðingin er sera spennandi, men ikki minst tað meira menniskjaslaga. Tey geva mær veruliga nakað, ið eg virðismeti sera høgt.

Hvussu nógv fyllir tónleikurin?

– Tónleikurin fyllir sera nógv. Eg fáist nógv við tónleik í frítíðini, og eg undirvísi eisini í tónleiki fleiri tímar um vikuna. Eg kann ikki liva uttan tónleikin.

Hvat er besta lag, sum er gjørt?

– Hatta er sera torført at svara uppá. Tað eru so ótrúliga nógv góð lög, ið eru skrivað gjøgnum tíðirnar. Og eg eri rættiliga opin fyri nærum øllum slagi av tónleiki. Tað skal ikki nógv til at fáa meg upp at flákra tónleikaliga. Men skal eg velja eitt lag úr rúgvuni, sum eigur eitt serligt pláss í mínum hjarta, so er tað lagið »Here, There and Everywhere« hjá Lennon/McCartney.

Hvørjum tónleiki lurtar tú eftir?

– Eg lurti eftir nærum øllum tónleiki. Men mær dámar best tónleik, ið hefur eitt sindur av »punch« í. Ikki alt ov inneftirskoðandi og »laid back«. Lekkur, frekur poppur og feitur rokkur er avgjørt sera ovaliga á yndislistanum.

Hvussu heldur tú teg í form?

– Hevði eg fingið handan spurningin fyri nøkrum árum síðani, so hevði svarið kanska verið so sum so. Men nú kann eg errin siga, at eg venji í venjingarmiðstöð fleiri ferðir um vikuna, har serligur dentur verður lagdur á styrkvenjing. Eisini gangi eg ein langan túr av og á.

Hvussu eru tínir matvanar?

– Mínir matvanar eru sum heild góðir. Havi gjørt eina kollveltandi lívsstílsbroyting, so eg eri farin burtur frá at eta ov nógv tóm kolhydrat, so sum hvítt breyð, rís, pasta og sukur. Heldur eti eg nógv grønmæti, protein og sunt feitt. Men má tó viðganga, at eg »detti út« av og á, og til tíðir kanska dekan ov ofta.

MYND: ALVUR HARAÐSEN

Hvat gert tú í frítíðini?

– Tónleikurin tekur tað mesta av míni frítíð, og tað eri eg eisini sera fegin um, tí eg trívist sera væl í tónleikinum. Eg royni eisini at venja í venjingarmiðstöð í minsta lagi 3 ferðir um vikuna. Annars hugni eg mær saman við manninum og børnunum, men spyrst tú tey, so er mamma næstan altíð upptikin.

Hvat dámar tær at ferðast í egnum landi?

– Mær dámar sera væl at ferðast í egnum landi, men geri tíverri ov lítið av tí. Hevði eg kunnað, so hevði eg farið til heitari lond um veturin og verið heima í Føroyum um summarið. Einkin er sum summarið í Føroyum!

Hvør er tín lívrættur? – Seyðarhøvd!

Hvørjum hyggur tú at í sjónvarpinum?

– Beint nú er tað sendirøðin »The Walking Dead«. Annars dámar mær sera væl tær føroysku dokumentarsendingarnar í KVF.

Hvør bók liggur á náttborðinum?

Tað mesta, sum eg lesi, er í samband við mítt arbeiði, so ungdómsskaldssøgur liggja ofta á náttborðinum. Annars ætli eg mær at fara undir triverkið »Fifty Shades«.

UMAFTURAFTURUM HØGNI DJURHUUS

Móðurmálsviðursløn 2012

Ráðfesting

Var deyðarevsing revsingin fyri at brúka heimsins vánaligastu umbering um alt, vóru ikki nógv fólk eftir í Føroyum. Í hvussu so er ikki politikarar og onnur, sum hava fingið ábyrgd. Veljararnir, øll tey, sum billa sær inn, at fólkaræði merkir og er fólkaræði, hava givið politikarum ábyrgd at umsita okkara pengar og ognir.

Men hvør er hon so, handan heimsins vánaligasta umbering? Jú, hon er stutt, bara fyra vanlig orð: vit hava ikki ráð. Vit kunnu ikki gera hetta, vit kunnu heldur ikki gera hatta, tí vit hava ikki ráð.

Møsn, dómadagsmjørkatos. Tað verður mjørki dómadag, eingin ivi um tað, hóast forsøgnin ikki røkkur so langt.

Einki, avgjørt einki, eitur at hava ikki ráð. Tað eitur ráðfesting, ráðfesting. Øll hava ráð til tað, sum tey vilja hava ráð til.

Øll hava ráð til tað, sum tey ráðfesta fremst.

Eitt brennivínsbarn hefur altíð ráð til brennivín, hóast tað eigur børn. Roykjarar hava altíð ráð til tubbak. Fjølmiðlar hava altíð ráð til fótbólt og annað lætt undirhald. Allir føroyingar hava altíð ráð til at keypa og eiga bil. Eisini, tá enn ein av hasum nógvu sokallaðu kreppunum herjar.

Fiskivinnutjóðin Føroyar hefur saktans ráð at byggja fiskirannsóknaðskip og hava tvey vaktarskip siglandi hvønn einasta dag, jóladag við. Men fiskivinnutjóðin Føroyar ráðfestir ikki fiskivinnuna. Føroyar ráðfesta eina aðra vinnu, sum tó gevur líka lítið av sær sum fiskivinnan. Føroyar hava ráð til ferðavinnuna.

Og sjálvandi skal hvør skúli vera ein arkitektateknað glæstri-borg. Fyri teir pengarnar, sum Marknagilsdepilin higartil hefur kostað, áðrenn spakin, sum skal setast í, er keyptur (hava vit ráð til hann), hevði borið til at fingið 180 frálíkar skúlastovur sum tær nýggju í Hoydølum. Men tað segði ráðfestingin ikki. Vit hava ikki ráð.

Ráðfesting. Eitt undarligt orð. Prioritering verður eisini sagt, tá tað skal vera fint, men líka nógv til fánýtis.

Nei, vit siga bara, vit hava ikki ráð. Yvir og farin.

Fólk, sum framvegis knarra um, at alt er so dýrt í Føroyum, keypa ikki í teimum bíligastu handlunum. Tey ráðfesta grenjið fram um lágu prísirnar og tilboðini. Vit hava ikki ráð til at liva í Føroyum.

Vit hava ikki ráð til at brúka alla tíð og alla orku til at royna at sannføra øll onnur um, at vit hava ikki ráð.

Hava vit hóast alt ikki ráð, er tað tí, at vit hava ráðfest okkurt annað framum. Og vit hava ikki longur deyðarevsing í Føroyum, aðra enn ta, sum helvitis-prædikantarnir hótta okkum við hvønn dómadag. Men hana ráðfesta vit aftarlaga. Vit hava ikki ráð at taka teir, halleluja-prædikantarnar, fyri fult.

Vit hava ikki bara fólkaræði í Føroyum. Vit hava eisini, innflutt úr Danmark, sjálvandi, hundaræði.

Svakir hundar, sum glefsa, bíta og drepa, verða ikki avrættaðir. Tað er synd í teimum, og teimum, sum eiga teir. Hundarnir verða mentalkannaðir. Og niðurstøðan er tann sama hvørja ferð, eigarin hefur skyldina, ikki hundurin.

Og tað ber heldur ikki til at geva hundaeigarum eitur ella eina kúlu í nakkan.

Fittir hundar eru eisini. Men vit noyðast at lata okkum lort-hundar og búrhundar lynda.

Tí vit hava ikki deyðarevsing í Føroyum.

Og vit hava ikki ráð at halda hundalógina ella gera eina nýggja.

Samanumtikið eitur einki ikki at hava ráð. Øll hava ráð til tað, sum tey ráðfesta fremst. So einfalt er tað, so sera einfalt, at óneyðugt er at brúka fleiri orð um tað, men ráðfesta orðini til okkurt annað. Og góð ráð kosta ov nógv.